

Силабус дисципліни «ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма: «Енергетичний аудит»

Кількість кредитів ECTS: 5

Рік навчання: 2 **Семестр:** 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу:

к. е. н., доцент Олексій ЯРОЩУК

o.yaroshchuk@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна складається з двох модулів «Цифрової-медіа грамотності» та «Цифрової-фінансової грамотності».

Модуль «Цифрова медіа грамотність» спрямований на формування у студентів знань та навиків у сфері цифрових технологій та медіа комунікацій. У цьому модулі буде розглянуто та пропрацьовано кейси щодо: основ комп'ютерної та інформаційної грамотності; вміння працювати з даними та розрізняти рейкову інформацію; створення цифрового медіа контенту; медіа комунікацій та взаємодії у цифровому суспільстві; безпека в цифровому середовищі; розв'язання проблем у цифровому середовищі, протидії булінгу та навчання впродовж життя.

Модуль «Цифрова-фінансова грамотність» спрямований на формування у студентів знань та навичок щодо використання на практиці новітніх цифрових фінансових технологій, які покращують і оптимізують послуги, що надаються. Даний модуль передбачає послідовне та систематизоване вивчення новітніх фінансових та цифрових послуг, що надаються через мобільний телефон, послуг у соціальних мережах, альтернативних способів платежів, маркетплейсів, використання штучного інтелекту в цифровому просторі, сутності цифрової ідентифікації та біометрії.

Викладання дисципліни не потребує однорідної аудиторії.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Цифрова медіа грамотність			
1 /0,5	1.1. Основи комп'ютерної грамотності.	Навчаться використовувати комп'ютерні та мобільні пристрої; базове програмне забезпечення; цифрові застосунки та прикладне програмне забезпечення; Інтернет та онлайн-застосунки. Опанують основи управління цифровою ідентичністю.	Тести, кейси
2 / 1	1.2. Інформаційна грамотність, вміння працювати з даними. Стоп фейк.	Ознайомляться з системою перегляду, пошуку і фільтрації даних, інформації та цифрового контенту. Навчаться критично оцінювати та інтерпретувати дані, інформацію та цифровий контент; перевіряти надійність джерел інформації; протидіяти пропаганді; управляти даними, інформацією та цифровим контентом. Опанують методи власних запитів і реалізації потреб за допомогою цифрових технологій. Утвердяться щодо самореалізації та особистого розвитку у цифровому суспільстві.	Тести, завдання, кейси
2 / 1	1.3. Створення цифрового медіа контенту.	Навчаться розробляти цифровий контент; редагувати та інтегрувати його. Ознайомляться з використанням авторських прав та ліцензій. Опанують ази програмування в цифровому просторі. Навчаться творчо використовувати цифрові технології.	Завдання, кейси
2 / 1	1.4. Медіа комунікація та взаємодія у цифровому суспільстві.	Навчаться взаємодіяти за допомогою цифрових технологій; поширювати та обмінюватись даними за допомогою цифрових технологій; співпрацювати за допомогою цифрових технологій; відстоювати свою громадянську позицію за допомогою цифрових технологій. Ознайомляться з специфікою функціонування цифрового громадянства. Дізнаються про відповідальність, правові та етичні норми; мережевий етикет.	Тести, кейси
2 / 1	1.5. Безпека в цифровому середовищі. Протидія булінгу.	Дізнаються про захист пристроїв та безпечне підключення до мережі Інтернет; захист персональних даних і приватність; безпеку в Інтернеті; захист особистих прав споживача від шахрайства, зловживань, булінгу; захист здоров'я і благополуччя; захист довкілля.	Завдання, кейси
1 /0,5	1.6. Розв'язання проблем у цифровому середовищі та навчання впродовж життя.	Навчаться розв'язувати технічні проблеми; визначати потреби та оцінювати їх технологічні вирішення. Зроблять самооцінку рівня власної цифрової компетентності, виявлять та навчаться усувати наявні прогалини; вирішувати життєві проблеми за допомогою цифрових технологій.	Завдання, кейси

Цифрова фінансова грамотність			
2 / 1	2.1. Інструменти та технології формування сімейного бюджету і планування особистих фінансів	Ознайомлення зі сучасним інструментарієм та специфікою особистого фінансового планування, отримання навиків зі складання особистого (сімейного) бюджету.	Тести, кейси
2 / 1	2.2. Сплата податків онлайн, формування податкової е-культури	Ознайомлення із сутністю, необхідністю та видами податків, особливостями системи оподаткування доходів і майна громадян. Системою он-лайн платежів та станом податкової е-культури в Україні	Задачі, кейси
2 / 1	2.3. Заощадження та інвестиційна грамотність громадян.	Ознайомлення з сучасними можливостями участі громадян в інвестиційному процесі, оволодіння специфікою використання основних фінансових інструментів, набуття навиків формування особистого інвестиційного портфеля.	Тести, задачі
2 / 1	2.4. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека громадян.	Ознайомлення із сутністю, ознаками і різновидами фінансового шахрайства (інтернет-шахрайство, шахрайство з платіжними картками, мобільне шахрайство, фінансова піраміда) та технологіями протидії фінансовому шахрайству в сучасних умовах. Аналіз основних індикаторів фінансової безпеки громадян, формування вміння визначати загрози особистій фінансовій безпеці.	Тести, питання, кейси
2 / 1	2.5. Фінансові та інші послуги через мобільний телефон	Зрозуміти, як телефон може стати квитком у світ послуг, отримати доступ до інформації та інших мобільних послуг за допомогою мобільних додатків, навчитись проводити платежі та перекази за допомогою телефону.	Тести, практичні кейси
2 / 1	2.6. Послуги в соціальних мережах	З'ясувати мету та методики аналізу профілів у соцмережах для подальшого скорингу та пропозиції персоналізованих послуг для потенційних клієнтів, як за допомогою чат-ботів побудувати довірливі стосунки між провайдером та споживачами послуг, навчитись використовувати інтерактивні платформи для обслуговування клієнтів.	Тести, кейси, практичні завдання
2 / 1	2.7. Альтернативні види платежів та розрахунків	Використання платіжних терміналів, безконтактних та мобільних платежів, QR-платежів, електронних та цифрових гаманців, операції з крипто валютами, впровадження правил щодо електронних грошей в Європейському Союзі.	Тести, задачі, кейси
3 / 1,5	2.8. Нові бізнес-моделі та штучний інтелект на ринку цифрових послуг	Маркетплейси. Розгляд основних платформ-агрегаторів послуг, з'ясування їх впливу на трансформацію ринку продаж послуг. З'ясування сутності чому маркетплейси, які фінансують малий та середній бізнес, пропонують мікрокредитування стають прямими конкурентами банків. Використання штучного інтелекту для автоматизації послуг, у контакт-центрах для відповіді на клієнтські запитання, перекладу на різні мови, покращення сервісу. Застосування штучного інтелекту для попередження та виявлення шахрайства.	Задачі, тести, використання платформ

1 / 0,5	2.9. Цифрова ідентифікація та біометрія. Електронний документообіг.	Як проводиться ідентифікація та підтвердження особи користувачів. Види цифрової ідентифікації на основі біометричних даних. Використання уніфікованих біометричних інтерфейсів для використання нових цифрових рішень. Електронний цифровий підпис та електронний документообіг.	Задачі, тести, кейси
---------	---	--	----------------------

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Dvorkin J. *Trusting the News in a Digital Age: Toward a "New" News Literacy*. John Wiley & Sons, 2021. 176 p.
2. *Learning. Ecosystem* Bloomsbury Publishing, 2021. 336 p.
3. Kovalchuk, G. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ В СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ. *Actual Problems in the System of Education: General Secondary Education Institution–Pre-University Training–Higher Education Institution*, (3), 361-367.
4. Голобородько А. Ю., Гусева О. Ю., Легомінова С. В. *Цифрова економіка: підручник*. К.: Видавництво «Міленіум». 2020. 400 с.
5. Гриджук Д. Про необхідність зрозумілих програм підвищення фінансової грамотності простих людей. URL: <http://www.ukrbanks.info/article/Dmitrii-Gridzhuk-o-neobhodimosti-vnjatnyhprogramm-povyshenija-finansovoi-gramotnosti-prostyh-ljudei.html>.
6. Дослідження цифрової грамотності в Україні. 2023. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/8800-ua_cifrova_gramotnist_naselenna_ukraini_2023.pdf.
7. Іванова, С. М. (2024). Від цифрової грамотності до цифрової компетентності: європейський досвід.
8. Когут Ю. І. *Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки: практичний посібник*. К. : Консалтингова компанія «СІДІКОН», 2021. 368 с.
9. Лібер Р. *Як говорити з дітьми про гроші*. Київ: Наш формат, 2020. 192 с.
10. *Методика викладання фінансової грамотності: навч. посібн.* / за ред. д.е.н., проф. Кізіми Т. О. і д.пед.н., доц. Ребухи Л. З.; 2-е вид., перероб. і доп. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 220 с.
11. Програма розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP-II) URL: http://www.finrep.kiev.ua/structure/finedu/general_ua.php.
12. Тег'марк М. *Життя 3.0. Доба штучного інтелекту*. Київ: Наш формат, 2020. 432 с.
13. Тілікіна, Н. В. (2021). Медіа-, інформаційна і комп'ютерна грамотність як компоненти цифрової грамотності. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*, 29, 46-56.
14. ФінТех в Україні: звіт Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» та інноваційного парку UNIT.City. URL: http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf.
15. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ. Звіт за результатами загальнонаціонального опитування. 2021. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2625-doslidzenna_2021_ukr.pdf.
16. *Цифрова грамотність. Освітній хаб*. URL: <https://eduhub.in.ua/modules/Tsifrova-gramotnist>.
17. *Цифрова економіка : підручник* / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с.
18. *Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал: монографія* / В.П. Вишневський, О.М. Гаркушенко, С.І. Князев, Д.В. Липницький, В.Д. Чекіна ; за редакцією В.П. Вишневського, С.І. Князева. К.: Академперіодика, 2020. 188 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне Опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Письмова робота: 1. Теоретичні питання (2) max 50 балів 2. Практичні завдання (2) max 50 балів	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою Університету 90–100	За національною шкалою	За шкалою ECTS
	Відмінно	
85-89	Добре	A (відмінно)
75–84		B (дуже добре)
65–74		C (добре)
60-64	Задовільно	D (задовільно)
35–59		E (достатньо)
1–34	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)